

Хроника

Предавања одржана у оквиру Трибине Етнографског института САНУ, 2008. године

Драгана Радојичић

Етнографски институт САНУ, Београд

АРХИВСКА ИСТРАЖИВАЊА И ЊИХОВ ЗНАЧАЈ ЗА ЕТНОЛОГИЈУ

Ако су некада манастири и цркве били главни центри у којима су се чували примарни извори, развојем друштва ту улогу су већ давно, поготово у развијеним земљама преузеле за то специјализоване институције – *архиви*. Архиви су данас интердисциплинарне установе, савремене, истовремено окренуте култури, управи, науци, школству-образовању. Можда максима да је сваки онај који зна где се налазе подаци за науку, веома близак да њоме и овлада (*Qui scit ubi scientia, proximus habenti est*) најверније одражава спојивост рада архивиста и истраживача у науци. На примерима више аутора-етнолога, који су се у свом научном раду ослањали на архивске изворе, сазнајемо димензију и улогу ових извора за етнологију. Чињеница је да се писаним изворима ове врсте, нарочито оним из ранијих векова, у поређењу са подацима који се прикупљају путем анкета или интервјуа, посвећује све мање пажње.

Истраживање културних феномена из наше даље прошлости најчешће је остваривано путем „већ написаног“ – не ретко без провере истог, те се

поставља питање редефинисања таквих закључака из такозваног романтичног заноса, или пак из дела квазинауке која се истим нестручно али обилато служи.

Минуциозно, континуирано и стрпљиво праћење културних феномена у историјској ретроспективи, путем архивских вести, представља обогаћивање наших сазнања о нама самима, на чему и инсистира етнологија као научна дисциплина.

Ма како се бавили свременим темама које захтева убрзани ритам живота, ипак поједини истраживачи не заобилазе архивске изворе, већ уочавају значај истих, који при анализи одређених културних феномена из наше прошлости, могу да пруже валидне податке и да утичу на редефинисање појединих, већ изграђених ставова у етнологији.

Могуће је да у будућности архивска грађа буде доступна и у електронском облику, што свакако не умањује потребу да се истраживачи нађу на терену у архивској институцији.